หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่สำคัญของมนุษย์ และเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมให้เกิดความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศ ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์จะทำให้เกิดการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ประเทศใดก็ตามที่สามารถดึงเอาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมาใช้ได้มากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปการศึกษาก็น่าจะมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์และทัศนคติที่ดี เพื่อให้สังคมสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุขและเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและปัญหาที่สำคัญของประเทศกำลังพัฒนาก็คือ การขาดกำลังคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ (ชัชวาลย์ พรมาดาวิทย์, 2524) จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจะมีการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเป็นนักคิดสร้างสรรค์ เพื่อเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติในอนาคต

ในสภาวะที่สังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนากำลังคนที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นที่จะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม ดังจะเห็นได้จากประเทศที่มีความเจริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจและอารยธรรม ประชากรในชาติเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาในสังคม ยิ่งสังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมายจึงต้องการบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อมาแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ (2529) กล่าวว่า สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ต้องการบุคคลที่มีความสามารถในการเป็นช่างฝีมือ นักคิด นักออกแบบ นักวางแผน เพื่อเผชิญปัญหาต่าง ๆ จำนวนมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหลายจะต้องหาวิธีอบรมสั่งสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ

ทางความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ศตพร วิไลรัตน์ (2532) ที่กล่าวว่าประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการเร่งรัดพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติที่ดี เพื่อชีวิตที่สงบสุข

ดังนั้นการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็ก จึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษาปัจจุบัน เป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาของบุคคลในทุกด้าน ดังที่ แมคคินนอน (Mackinon, 1954) ได้ศึกษาคุณสมบัติของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ และกล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะเป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้สมาธิการพินิจพิเคราะห์ความคิดอย่างถี่ถ้วนเพื่อแก้ปัญหาและค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างกว้างขวาง

ความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนที่จะส่งเสริมบุคคลิกภาพของคน เด็กที่เกิดมาทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถพัฒนาได้ ด้วยการสนับสนุนกันมาตั้งแต่เยาว์วัยโดยเริ่มจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ใกล้ชิดกับเด็ก จนเติบโตเข้าโรงเรียน ต่อมาครูก็จะเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สอดแทรกในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ดังที่ โฟรเบล(Froebel, 1967) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรมีการส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาตามธรรมชาติ โดยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี ด้วยกิจกรรมการเล่นและการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม

ฉะนั้นในการส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน จึงต้องคำนึงถึงสภาพการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อารี รังสินันท์ (2532) ที่ว่า ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กควรจัดหลักสูตรและกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจ รู้จักคิดเป็นและสามารถคิดแก้ปัญหาได้สำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ครูควรปรับปรุงวิธีสอน และยืดหยุ่นเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ส่งเสริมให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต ช่างซักถามและตอบคำถาม หรือพยายามค้นหาคำตอบด้วยความกระตือรือร้น
3. สนใจและตั้งใจฟังคำถามแปลก ๆ ใหม่ ๆ ของเด็ก และยอมรับความคิดแปลก ๆ ของเด็ก

4. แสดงให้เห็นว่าความคิดของเด็กมีคุณค่าและเป็นประโยชน์โดยการให้กำลังใจ ชมเชย ยกย่อง

5. ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่ม ยอมรับความคิดแปลกใหม่ ไม่ตำหนิหรือวิจารณ์ความคิดของเด็ก

6. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ด้วยความสนใจของตนเอง

7. ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

8. ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จ ให้กำลังใจ

9. ขจัดความกลัว สร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงปลอดภัยให้กับเด็ก

นอกจากนี้ อารี รังสินันท์ (2532) ยังได้เสนอแนะวิธีการสอนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ครูควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก สามารถแสดงออกทางกิจกรรมต่างๆ ได้เช่น การประดิษฐ์ การวาดภาพ ศิลปะ ดนตรี เต้นรำ การเล่นตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ

2. การสร้างบรรยากาศความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยการจัดสภาพห้องเรียนให้นักเรียนรู้สึกอิสระ และส่งเสริมให้ทุกคนรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. การสอนความคิดสร้างสรรค์ จะต้องสอนให้ต่อเนื่องกันไปเป็นส่วนสำคัญทั้งทางตรง ได้แก่ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ และทางอ้อม ได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อม

4. สนับสนุนและกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นหลาย ๆ ด้าน

5. เน้นสถานการณ์ที่จะส่งเสริมความสามารถซึ่งนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์เช่น ความคิดริเริ่ม

6. อย่าหล่อหลอม หรือ กำหนดแบบให้นักเรียนคิด และมีบุคลิกเหมือนกันหมดทุกคน แต่ควรสนับสนุนและส่งเสริมความคิดและวิธีการผลิตสิ่งแปลก ใหม่

7. ลดความเข้มงวดกวดขัน และการยึดมั่นอยู่กับจารีตประเพณี เพราะสิ่งเหล่านี้จะสกัดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ประเทศต่างๆ ในโลกต้องการปลูกฝังให้มีในประเทศชาติ เพราะมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับหลักการที่ว่า ยิ่งมีกำลังคนที่มีความคิดริเริ่ม (creative personality) มากเท่าใด

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็ยิ่งได้ผลดีเท่านั้น (ธำรง บัวศรี, 2520) แต่การที่ประชาชนจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะและสมรรถภาพด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ตั้งแต่เด็กเลยทีเดียว

เกล (Gale, 1960) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์มิใช่พรสวรรค์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรม แต่เป็นความสามารถที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นสมรรถภาพที่ส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ สตรอม (Strom, 1969) ได้กล่าวถึง ความคิดสร้างสรรค์ว่า ทุกคนมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ แต่อาจมีปริมาณแตกต่างกัน ถ้าศักยภาพได้รับการส่งเสริมก็จะช่วยให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทอแรนซ์ (Torrance, 1965) ได้เสนอแนะว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัยได้มากเท่าใดก็ยิ่งเป็นผลดีมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะในช่วงก่อนวัยเรียน หรือช่วงก่อน 6 ขวบปีแรกเป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนา หากช่วงวัยนี้เด็กได้รับประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เหมาะสมและต่อเนื่องกันเป็นลำดับก็นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และเป็นรากฐานที่มั่นคงต่อไป

จากการวิจัยพบว่า เด็กในช่วงแรกเกิดของชีวิตจนถึง 6 ขวบ เป็นช่วงที่สำคัญมากต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพราะในช่วงวัยนี้กำลังเป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูงและศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนา (อารี รังสินันท์, 2528) ซึ่งสอดคล้องกับ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2529) ที่ว่าเด็กในวัย 0-7 ปี กำลังเป็นวัยแห่งความคิดคะนึงฝันและจินตนาการ ทั้งนี้เนื่องจากก่อนที่เด็กจะมีอายุได้ 7 ปี เส้นใยประสาทที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างสมองทั้งสองซีก (Corpus Callosum) ยังก่อตัวขึ้นไม่สมบรูณ์ และสมองซีกด้านซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล การวิเคราะห์ การวางกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวต่าง ๆ ฯลฯ ยังทำหน้าที่เฉพาะตัวของตัวเองได้ไม่ครบถ้วน การคิดตามธรรมชาติของเด็กจึงเป็นการคิดด้วยสมองซีกขวา ซึ่งเป็นการคิดแบบจินตนาการ ความคิดคะนึงฝัน สร้างสรรค์ความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ ซึ่งจินตนาการของเด็กนี้เอง มาซารุ อิบุกะ (2528) ให้ความเห็นว่า คือจุดเริ่มต้นของความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญมากก็คือ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองธรรมชาติของพัฒนาการในตัวเด็กที่กำลังต้องการ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเขา โรงเรียนจึงควรจัดโปรแกรมที่เหมาะสมในการพัฒนาความสามารถด้านนี้ของเด็กให้มาก การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในระยะที่ผ่านมาในระดับ

ปฐมวัยนี้มีการเน้นความสำคัญค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ดังที่พบในแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 พุทธศักราช 2522 ได้จัดวิชาศิลปะเป็นวิชาที่จะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหมวดวิชาเตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัยซึ่ง อารี รังสินันท์ (2528) ให้ความเห็นว่า ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้น นอกจากวิชาศิลปะแล้ว เราสามารถที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ในทุกวิชา และจากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กและแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2530 ซึ่งจัดทำใช้ในโรงเรียนที่สังกัด ส.ป.ช. แม้ว่าจะได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สอดแทรกไว้มากขึ้นในหลายวิชา แต่ก็ยังมีค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับเนื้อหาวิชาทั้งหมดและระดับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนาสูงสุด (อารี รังสินันท์, 2528)

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ ครูควรตระหนักถึง การหาวิธีการต่างๆ มาสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้มีนักการศึกษาและผู้รู้เสนอแนวทางในการสอน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ดังนี้

วิลเลียมส์ (Williams, 1970 อ้างถึงใน อารี รังสินันท์, 2528) ได้เสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการฟังอย่างสร้างสรรค์ (creative listening skill) โดยฝึกให้เด็กเกิดความรู้สึกนึกคิดในขณะที่ฟัง และหลังจากการฟังแล้วให้โยงความสัมพันธ์ไปสู่สิ่งอื่นต่อไป เช่น ให้เด็กแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง หรือ แต่งเรื่องใหม่ ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้เป็นการส่งเสริมให้เด็กคิดแสดงความรู้สึก และแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์

ทอแรนซ์ (Torrance, 1973) ให้ความเห็นว่า ลักษณะของกิจกรรมที่มีความไม่สมบูรณ์ หรือเปิดกว้าง (Incompleteness, Openness) เป็นลักษณะพื้นฐานอันดับแรกสุดในกระบวนการเรียนรู้และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่ง ทอแรนซ์ ได้นำวิธีการนี้ไปทดลองสอนกับเด็กโดยให้ดูภาพ หรืออ่านเรื่องให้ฟังแล้วให้เด็ก ๆ ลองคิดสิ่งที่ต้องการรู้จากภาพหรือเรื่องนั้น ๆ ซึ่งไม่ปรากฏในภาพ หรือกล่าวไว้ในเรื่อง ผลการทดลองพบว่า วิธีการนี้สามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดของตนเองและคิดแปลกแตกต่างจากสิ่งที่ได้พบเห็น อันเป็นทางหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้การแก้ปัญหาต่อไปซึ่งการที่กระตุ้นให้เด็กไวต่อปัญหาและไวต่อช่องว่างของข่าวสาร หรือส่วน

ประกอบที่ขาดหายไปนั้น เด็กจะต้องค้นหาคำตอบด้วยการคิด การใช้เหตุผล การใช้จินตนาการ การผสมผสาน การเชื่อมโยง การคาดคะเนของเด็กจากสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ทำให้เกิดความคิดในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ผลผลิต หรือ สมมุติฐานต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นหลาย ๆ ทาง หลาย ๆ ความคิด

2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง การใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างต่าง ๆ กัน จัดเป็นการปรับความคิดให้มีความคิดหลายทิศหลายทางแตกต่างออกไป

3. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง แนวคิดแปลกใหม่ที่กล้าคิดให้แตกต่างจากความคิดเดิม หรือ ความคิดเก่า ให้มีลักษณะก้าวไกลล้ำหน้า

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึงการเพิ่มเติมรายละเอียดให้คิดริเริ่มสมบรูณ์ งดงามและมีสาระชัดเจนขึ้น

จะเห็นได้ว่า แนวทางในการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ก็คือ การจัดประสบการณ์ หรือสิ่งเร้ามากระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิดตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดลออพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการแสดงออกด้วย การพูด หรือการกระทำตามจินตนาการและความพอใจของเขานั่นเอง

การสอนให้รู้จักคิด โดยเฉพาะคิดอย่างสร้างสรรค์หรือเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นนั้น เป็นเรื่องไม่ยาก เพราะทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวเองอยู่แล้ว เพียงแต่เปิดโอกาสให้ได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่เท่านั้น มีนักศึกษาหลายท่านได้คิดหาวิธีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากมายหลายวิธี และซินเนคติกส์ก็เป็นวิธีการหนึ่งในหลาย ๆ วิธีดังกล่าว

กิจกรรมซินเนคติกส์ (Gordon, 1972) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เป็นการนำเอาการเปรียบเทียบมาให้นักเรียนได้พิจารณาและเปรียบเทียบอย่างละเอียดและเป็นระบบ เมื่อการเปรียบเทียบมาถึงจุดหนึ่ง ผู้เรียนก็จะสามารถเสนอบทเรียนหรืองานของเขาในมิติที่แตกต่างไปจากกรอบแนวคิดเดิม ๆ ได้อย่างเกิดผล เป้าหมายหลักของการสอนก็คือ การฝึกฝน ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในบทเรียนในการแก้ปัญหาหรือการคิดค้นสิ่งใหม่ขึ้นมาโดยใช้การเปรียบเทียบมาเป็นเครื่องมือในการคิดสร้างสรรค์

การสอนกิจกรรมซินเนคติกส์นี้ จะพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้การอุปมาอุปไมย (Metaphorical Forms and Analogy) หรือการเปรียบเทียบให้นักเรียนได้พิจารณาอย่างละเอียด ซึ่ง วิลเลียมส์ (Williams อ้างถึงใน อารี รังสินันท์, 2532) ได้กล่าวถึงการเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย (Analogies) ไว้ในรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของเขาเรียกว่า Williams Cube CAI Model อันเป็นรูปแบบในการส่งเสริมพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือเจตคติในห้องเรียน (A Model for Implementing Cognitive-Affective-Behavior in the Classroom) รูปแบบดังกล่าวแบ่งเป็น 3 มิติ คือ มิติที่ 1 เป็นมิติในด้านเนื้อหา (Content) มิติที่ 2 เป็นมิติด้านพฤติกรรมการสอนของครู (Teacher Behavior) และมิติที่ 3 เป็นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (Pupil Behavior) วิลเลี่ยมส์ได้กล่าวถึงการเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย (Analogies) ซึ่งหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งหรือสถานที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน แตกต่างกัน หรือ ตรงข้าม อาจเป็นคำคู่เปรียบเทียบ คำพังเพย สุภาษิต ไว้ในมิติที่ 2 ด้านพฤติกรรมการสอนของครู (Teacher Behavior) เราจะเห็นว่า เด็กในระดับปฐมวัยนี้จะมีจินตนาการที่แปลกใหม่ สนใจในสิ่งรอบตัว หากว่าครูได้นำกิจกรรมการสอนซินเนคติกส์มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้เด็กสามารถให้ความคิดเปรียบเทียบเหตุการณ์หรือประสบการณ์ทั้งเก่าและใหม่ที่พบเห็นหรือที่ครูกำหนดขึ้นแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นความคิดที่จะก่อให้เกิดพัฒนาการด้านสร้างสรรค์ เป้าหมายหลักก็คือ การใช้กิจกรรมนี้เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความคิดจินตนาการสร้างสรรค์บทเรียนโดยใช้การเปรียบเทียบมาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ซึ่งจะทำให้มีโอกาสพิจารณาปัญหาของบทเรียนในมุมมองที่แปลกออกไป และชัดเจนยิ่งขึ้น

การสอนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์นั้นประกอบด้วย การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบแบบง่าย ๆ ระหว่าง 2 สิ่ง ความคิด 2 ความคิด สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกันจะเป็นอะไรก็ได้ เช่น สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ หรืออื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมองเห็นบทเรียนในแนวทางและความคิดใหม่ เช่น การเปรียบเทียบการเขียนจดหมายกับลักษณะการเคลื่อนที่ของตัวหนอน หรือ การเขียนจดหมายกับการเคลื่อนที่ของก้อนเมฆ เป็นต้น (Gordon,1972)

การเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการเปรียบเทียบอีกชนิดหนึ่งที่นำเอาคำขัดแย้งกันสองคำมาสร้างเป็นคำใหม่ และเป็นความคิดรวบยอด

ใหม่ เช่น คำว่า ถนอมความรักด้วยความรุนแรง ไฟเย็น ความทุกข์ที่หวานชื่น หน้าชื่นอกตรม เป็นต้น

การเปรียบเทียบแบบบุคคล (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบโดยเอาตัวผู้เรียนไปเป็นบางสิ่งบางอย่างที่ครูยกขึ้น การเปรียบเทียบเช่นนี้ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน มองเห็นบทเรียนเป็นสิ่งที่ไม่ไกลตัว มองเห็นแนวในการคิดสร้างสรรค์จากฐานความคิดของตัวเองและฐานความคิดจากสิ่งที่ให้เปรียบเทียบ ตัวอย่างเช่น สมมุติให้นักเรียนเป็นหนอน เป็นรถไฟ หรือเมฆ แล้วรู้สึกอย่างไร

กิจกรรมนี้ครูจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ริเริ่ม และคอยดำเนินการเรียนการสอนตามบทเรียนและขั้นตอนที่จัดเตรียมไว้ มีบทบาทคอยกระตุ้นความคิดของผู้เรียนตลอดเวลา ครูไม่มีบทบาทจะคอยไปชักนำความคิดของผู้เรียนให้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แต่จะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นของตัวเองให้มากที่สุด ผู้เรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน คือ มีอิสระในการคิด อภิปราย ถกเถียงกันตามบทเรียน ยิ่งผู้เรียนแสดงความคิดเห็นมากเท่าใด การมองเห็นสิ่งใหม่ ๆ ก็ย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น ลักษณะการเรียนก็เป็นไปอย่างสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย บรรยากาศการเรียนก็เต็มไปด้วยความพึงพอใจทั้งผู้สอนและผู้เรียน นอกจากจะช่วยฝึกฝนการคิดแล้ว สิ่งที่จะตามมาก็คือ ความสัมพันธ์ในกลุ่ม และพัฒนาการทางสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นด้วย

การเรียนการสอนด้วยกิจกรรมนี้ ครูจะต้องเปิดกว้างต่อแนวความคิดของผู้เรียน ยอมรับแนวคิดของผู้เรียนที่แสดงออกมา แม้ว่าความคิดนี้จะไม่มีผลหรือไม่เหมาะสมแต่อย่างไรก็ตามท่าที่ของครูต้องยอมรับและไม่ปิดกั้นความคิดของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะการสอนด้วยกิจกรรมซินเนคติกส์นั้น ไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาเพียงแต่ทำเนื้อหาให้มีชีวิตชีวามากขึ้น นักเรียนยังคงได้รับความรู้ทางวิชาการเช่นเดียวกัน ซินเนคติกส์จึงเป็นกิจกรรมที่ฉุดความคิดที่มีอยู่ในตัวของนักเรียนให้โลดแล่นออกมา

เนื้อหาวิชาที่สามารถนำเอารูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ไปใช้ได้ค่อนข้างสะดวกเหมาะสมและประสบผลสำเร็จได้ดีก็คือ เนื้อหา วิชา หัวข้อ หรือบทเรียนใด ๆ ก็ได้ที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ออกมาให้แตกต่างไปจากสภาพที่เป็นอยู่ เช่น ตัวอย่างเนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การศึกษาปัญหาสังคม การคิดออกแบบสิ่งของ การเปิดทรรศนะต่อแนวคิดบางอย่าง เป็นต้น

จากการศึกษาของ แอนดรู (Andrew, 1930) ซึ่งได้ศึกษาพัฒนาการทางจินตนาการของเด็กช่วงวัยก่อนเรียน พบว่าคะแนนจินตนาการของเด็กสูงสุดในช่วงอายุระหว่าง 4-4 ขวบครึ่ง และลดลงทันทีเมื่ออายุ 5 ขวบ ซึ่งเป็นตอนที่เด็กเริ่มเข้าอนุบาล เนื่องจากเป็นช่วงที่เด็กเข้ามาเรียนในระบบการศึกษาที่จัดให้เด็กเริ่มอ่าน เขียน ท่องจำ คิดเลข ซึ่งเป็นการพัฒนาสมองซีกซ้ายเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่สมองซีกขวาที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับจินตนาการ นิกฝัน การคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่ค่อยมีโอกาสได้พัฒนาจึงทำให้ภาวะการสร้างสรรค์อันได้แก่ เสรีภาพทางความคิดและการกระทำถูกยับยั้ง แต่อย่างไร ก็ดี ความคิดสร้างสรรค์เป็นสมรรถภาพที่สามารถส่งเสริมให้พัฒนาได้ด้วยการสอน การฝึกฝน การฝึกปฏิบัติที่ถูกวิธี และยิ่งถ้าส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัยได้เท่าไร ก็ยิ่งจะได้ผลดีมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะในช่วงก่อนวัยเรียนหรือในช่วง 6 ขวบปีแรกของชีวิต เป็นระยะที่เด็กมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านการสร้างสรรค์กำลังพัฒนา (Torrance, 1965) ดังนั้น หากว่าเด็กวัยนี้ได้รับประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เหมาะสมในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องกันเป็นลำดับ ก็จะเป็นการเริ่มต้นที่ดี สำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในวัยต่อมา

กิจกรรมซินเนคติกส์เป็นกิจกรรมที่ดีรูปแบบหนึ่งในการนำไปพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพราะการใช้กิจกรรมเปรียบเทียบจะช่วยกระตุ้นจินตนาการของนักเรียน ช่วยให้พวกเขาสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด นักเรียนสามารถแสวงหาความคิดใหม่ๆ มีความมั่นใจกับความคิดที่แปลกแหวกแนว ยอมรับความคิดของตนเองและผู้อื่น

ในปัจจุบันการศึกษาในระดับปฐมวัยกำลังพัฒนาไปมาก มีผู้ที่สนใจในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยนำวิธีการและกิจกรรมต่างๆ มาทดลองกับเด็ก แต่ยังไม่มีการนำเอากิจกรรมซินเนคติกส์มาใช้ในการเรียนการสอนกับเด็กในระดับปฐมวัยเลย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเอาการสอนด้วยกิจกรรมซินเนคติกส์มาใช้ในการเรียนการสอนกับเด็กในระดับปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ขวบเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยแรกหรือวัยหลักของการปูพื้นฐานเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในวัยต่อมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานของการวิจัย

การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยนั้น จะเน้นในเรื่องของการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก แต่ในปัจจุบันจะเห็นว่า เป็นการเน้นในเรื่องของวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เด็กด้อยความสามารถในด้านการคิด และการแสดงออกอย่างอิสระ ในขณะที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาและต้องการกำลังคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม การศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีความสอดคล้องกัน ด้วยการปรับสภาพการสอนให้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยการจัดประสบการณ์ในรูปแบบของกิจกรรมที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์อย่างมีคุณภาพ

สาตินี บุโรดม(2523) ได้ศึกษาผลของการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล จำนวน 59 คน โดยใช้แบบฝึกวาดภาพ พบว่า สามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านความคิดคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ

ชื่นจิต การบุญ (2525) ได้ศึกษาผลของการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 30 คน โดยการสอนด้วยวิธีใช้คำถามแบบอเนกนัย พบว่า สามารถส่งเสริมพัฒนาการทางด้านความคิดคล่องตัว และความคิดละเอียดลออ แตกต่างจากเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการสอน โดยวิธีใช้คำถามแบบเอกนัย

พรมารินทร์ สุทธจิตติ (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ที่เรียนการสร้างภาพโดยใช้และไม่ใช้รูปเรขาคณิตเป็นสื่อ จำนวน 64 คน ผลพบว่า กลุ่มนักเรียนที่เรียนการสร้างภาพโดยใช้รูปเรขาคณิตเป็นสื่อหลังการเรียนมีค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ทุกด้านสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนการสร้างภาพ โดยไม่ใช้รูปเรขาคณิตเป็นสื่อและแผนการสอน สร้างภาพโดยการตัดปะกระดาษทั้ง 2 วิธีต่างช่วยให้นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์(2529)ได้ศึกษาผลการเล่นไม้บล็อคของเล่นสามเหลี่ยมในฝันและปล่อยอิสระ พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1 เล่นของเล่นไม้บล็อค กลุ่มที่ 2 เล่นของเล่นสามเหลี่ยมในฝัน ต่างมีพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ แต่กลุ่มควบคุมซึ่งปล่อยอิสระนั้นไม่มีพัฒนาการในทุกด้าน และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งเล่นสามเหลี่ยมในฝัน มีพัฒนาการด้านความคิดคล่องแคล่วสูงกว่าควบคุมที่ปล่อยอิสระแต่ไม่แตกต่างจากกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งเล่นของเล่นไม้บล็อค

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2532)ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการฟังนิทาน ด้วยการเล่าโดยใช้หุ่นกับรูปภาพ จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ฟังนิทานด้วยการเล่าโดยใช้หุ่น และกลุ่มทดลองที่ 2 ฟังนิทานด้วยการเล่าโดยใช้รูปภาพ พบว่า การเล่านิทานใช้หุ่นและรูปภาพต่างช่วยให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออสูงขึ้น

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

1. คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์สูงกว่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2. คะแนนความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

3. คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. คะแนนความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ของนักเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่เรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนแย้มสอาด ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน

2. ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

3. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จะจัดให้เฉพาะในกิจกรรมวงกลมเท่านั้น

4. แผนการจัดประสบการณ์จะใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ จำนวน 24 แผน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของวิลเลี่ยม กอร์ดอน และแผนการสอนที่ใช้กิจกรรมปกติตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 24 แผน

4. คะแนนความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่นวัดจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยภาษาซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และคะแนนด้านความคิดละเอียดลออวัดจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพ แบบ ก. ของทอแรนซ์ (Torrance Test of Creativity Thinking Figural Form A.) ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลโดย ดร.อารี รังสินันท์

5. ตัวแปรในการวิจัย แบ่งเป็น

5.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมซินเนคติกส์ และกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ของชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

5.2 ตัวแปรตาม คือ คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1) คะแนนความคิดริเริ่ม

2) คะแนนความคิดคล่องแคล่ว

3) คะแนนความคิดยืดหยุ่น

4) คะแนนความคิดละเอียดลออ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างสติปัญญา และประสบการณ์ของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

2. การจัดประสบการณ์ในกลุ่มที่ใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนนั้น จะไม่ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

<u>คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย</u>

กิจกรรมซินเนคติกส์ (Synectics Activities) หมายถึง กิจกรรมที่ใช้การเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้หรือปัญหากับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย หรือดัดแปลงสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยให้แปลกออกไป อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถเสนอบทเรียนในมิติที่แตกต่างไปจากแนวคิดเดิม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเปรียบเทียบ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้ง และการเปรียบเทียบแบบบุคคล

การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบแบบง่ายๆ ระหว่างสิ่งของสองสิ่ง ความคิดสองความคิด สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกันจะเป็นอะไรก็ได้ที่เราต้องการเปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบแบบคู่คำขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการเปรียบเทียบโดยการนำคำที่ขัดแย้งกันสองคำมาสร้างเป็นคำใหม่

การเปรียบเทียบแบบบุคคล (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบโดยการเอาตัวผู้เรียนไปเป็นบางสิ่งบางอย่างที่ครูยกขึ้น

กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ของชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในส่วนที่เป็นกิจกรรมวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยครูจะมีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงบทบาทหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตัวเอง

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยภาษาซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาขึ้น และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก. ของทอแรนซ์ (Torrance Test of Creativity Thinking Figural Form A.) ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลโดย ดร. อารี รังสินันท์

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยภาษา หมายถึง แบบทดสอบประเภทอัตนัยที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดยืดหยุ่น โดยประเมินจากการตอบคำถามของเด็ก

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพ แบบ ก. ของทอแรนซ์ หมายถึง แบบทดสอบประเภทรูปภาพ ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดความคิดละเอียดลออ และความคิดคล่องแคล่ว ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออเท่านั้น

ผลการใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งมีอายุ 5-6 ขวบ โรงเรียนแย้มสอาด ปีการศึกษา 2535

<u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย</u>

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยได้นำไปใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กในระดับปฐมวัย

2. เป็นแนวทางให้ครูนำกิจกรรมซินเนคติกส์ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ รวมทั้งค้นคว้าหาวิธีสอน ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการอื่นๆ หรือหลายวิธีประกอบกัน เพื่อศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

4. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจนำกิจกรรมซินเนคติกส์ไปพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ต่อไป

5. เป็นแนวทางให้ผู้วิจัย ท่านอื่นได้ศึกษาค้นคว้ารูปแบบการสอนด้วยกิจกรรมซินเนคติกส์ได้กว้างขวางมากขึ้น